

I korruptionens hjemland

Af GERNER THOMSEN

Som rejsende i Rusland vil man før eller siden uundgåeligt komme på kant med loven. Hvis ikke man selv er lovovertreder af natur, så er der helt sikkert andre, som står klar til at hjælpe én på vej. Og nogle gange foregår det så gelinde, at man slet ikke opdager noget. "Korruption" kaldes det – et ord som skurrer fælt i en retskaffen danskeres ører. Men for russere er det at være korrupt en ligeså indlysende menneskerettighed, som sort arbejde er det for en dansker, der betaler topskat og brændende ønsker sig et nyt badeværelse.

Fejl i passet

På en tur i Kaukasus kom jeg engang på kant med loven, blot fordi jeg havde vovet mig ind på den lokale busstation i Pjatigorsk. Jeg havde set de to betjente, som spankulerede rundt, men jeg skulle jo blot købe en billet til Astrakhan, så hvorfor bekymre sig om dem?

"Unge mand, vær venlig at fremvise Deres pas", sagde den ene. Jeg fandt det frem og slog beredvilligt op på siden med russisk visum. Betjentene granskede passet forfra og bagfra og lignede et par lystfiskere, der havde fået bid. Jeg blev beordret ind i politivognen, en civil Lada, der stod bagved busstationen.

"Hvad har du i posen?" "En bog og en rulle toiletpapir", svarede jeg, og prøvede at se lige så uskyldig ud, som jeg vitterlig også var. Men spørgsmålene fortsatte: "Hvad laver du her? Er du spion? Narkosmugler? Terrorist?". Jeg forsøgte at tage det helt roligt. "Du mangler en registrering i dit pas", prøvede den ene. Jeg afviste pure. "Det er da lige her", sagde jeg og fandt selv frem til siden med stemplet.

Efter en halv time uden resultat, begyndte betjentene en anden og mere målsøgende strategi. "Hr. Thomsen, De har vel ikke en gave med, som De har glemt at give os?".

Jeg svarede, at jeg desværre ikke gik rundt med et lager af julegaver i oktober måned. Betjenten sukkede dybt og spurgte så: "Sig mig, kender De ikke ordet bestikkelse?". Min egen tålmodighed var også ved at slippe op, så vi enedes om en "gave" på 25 kr. Betjentene lyste op i et stort smil, og jeg fik lov at gå. "De er altid velkommen igen i Pjatigorsk", nåede den ene at sige, inden jeg smækkede døren.

Et klassisk eksempel på, hvordan man nemt kan blive gjort til lovovertreder i Rusland uden at have gjort noget galt, blot fordi nogen ser sin fordel deri.

Billige busbilletter

Russiskebuschaufførererligeledesgodetil at finde på alternative indtjeningsmuligheder, men her får man da i det mindste også selv lidt fordel af det. Ikke sjældent ser man en langtursbus mellem to byer køre halvtom fra busstationen, for hende om hjørnet at blive fyldt op med passagerer, der køber billetten direkte af chaufføren til halv pris.

Engang steg jeg på sådan en bus på landevejen mellem Vladimir og Kostroma. Jeg fandt en ledig plads nede bagi, mens bussen kørte videre med det samme. Da jeg bagefter gik op til chaufføren for at købe en billet, spurgte han: "Behøver du en billet?" Min første indskydelse var, at han ville slippe for at skrive en billet, mens bussen var i fart, så jeg svarede nej – og fik billetten til halv pris. Herefter blev jeg bedt om at rykke op på pladsen ved siden af chaufføren, så jeg ikke ville blive talt med som almindelig passager i en evt. kontrol. Alle i bussen vidste, hvad der foregik, men sagde ikke en lyd.

Overvægt til gammel pris

Når man først har forstået systemet, så er der ikke langt til at udnytte det til egen fordel. Som dengang, hvor vi stod to mand i Moskva lufthavn med ski og pulke og skulle

tjekke 50 kilo overvægt ind. Aeroflot havde uden varsel hævet prisen på overvægt – fra 25 til 120 kr. per kilo! 6000 kr i alt!

Vi havde proppet lommerne og taget så meget tøj på, at vi lignede Michelin-mænd, men der var intet at gøre. Vi kunne ikke få vægten længere ned, og i tankerne så vi allerede vores rejsepenge fordufte.

Men så var det, jeg heldigvis kom i tanke om den mest oplagte løsning. Jeg spurgte den unge pige ved skranken, Julia, om det evt. kunne gøres lidt billigere, hvis vi var ligeglade med regningen. Den skulle hun lige vende med sine kolleger, som kom ilende fra naboskrankerne ved udsigten til en ekstra fortjeneste. Resultatet var, at vi kunne få overvægten til gammel pris, men det skulle selvfølgelig betales kontant.

Vi skyndte os tilbage i afgangshallen for at hæve pengene og glædede os over alle de iskager, vi nu kunne købe for de sparede penge. Mens vi stod ved hæveautomaten, med hænderne fulde af rubesedler, kom Julia løbende med en russisk kriminalroman i hånden. "Her, læg pengene ind i bogen og giv den til mig, når I tjekker ind". Som sagt, så gjort.

De 1250 kr. kom til at ligge mellem kapitel 3 og 4, og mens vi fortsatte videre gennem paskontrollen, løb Julia ned i personalegarderoben med sin bog. Så jo, når man først lige har vænnet sig til tanken, så kan russernes afslappede forhold til korruption egentlig være ganske nyttigt!

Gerner Thomsen får tilsendt "A year of festivals" fra Lonely Planet for sin spændende vinderartikel

